1. ספר בראשית פרק מח

א ויהי אחרי הדברים האלה ויאמר ליוסף הנה אביך חלה
ב ויקח את שני בניו עמו את מנשה ואת אפרים: ויגד ליעקב
ויאמר הנה בנך יוסף בא אליך ויתחזק ישראל וישב על
ג המטה: ויאמר יעקב אל יוסף אל שדי נראה אלי בלוז
ד בארץ כנען ויברך אתי: ויאמר אלי הנני מפרך והרביתך
ונתתיך לקהל עמים ונתתי את הארץ הזאת לזרעך אחריך
ה אחזת עולם: ועתה שני בניך הנולדים לך בארץ מצרים עד
באי אליך מצרימה לי הם אפרים ומנשה כראובן ושמעון
ו יהיו לי: ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו על שם
ז אחיהם יקראו בנחלתם: ואני בבאי מפדן מתה עלי רחל
בארץ כנען בדרך בעוד כברת ארץ לבא אפרתה ואקברה
ח שם בדרך אפרת הוא בית לחם: וירא ישראל את בני
ט יוסף ויאמר מי אלה: ויאמר יוסף אל אביו בני הם אשר
י נתן לי אלהים בזה ויאמר קחם נא אלי ואברכם: ועיני
ישראל כבדו מזקן לא יוכל לראות ויגש אתם אליו וישק
יא להם ויחבק להם: ויאמר ישראל אל יוסף ראה פניך לא
יב פללתי והנה הראה אתי אלהים גם את זרעך: ויוצא יוסף
יג אתם מעם ברכיו וישתחו לאפיו ארצה: ויקח יוסף את
שניהם את אפרים בימינו משמאל ישראל ואת מנשה
יד בשמאלו מימין ישראל ויגש אליו: וישלח ישראל את
ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר ואת שמאלו על
טו ראש מנשה שכל את ידיו כי מנשה הבכור: ויברך את
יוסף ויאמר האלהים אשר התהלכו אבתי לפניו אברהם
טז ויצחק האלהים הרעה אתי מעודי עד היום הזה: המלאך
הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי
יז ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב הארץ: וירא
יוסף כי ישית אביו יד ימינו על ראש אפרים וירע בעיניו
ויתמך יד אביו להסיר אתה מעל ראש אפרים על ראש
יח מנשה: ויאמר יוסף אל אביו לא כן אבי כי זה הבכר שים
יט ימינך על ראשו: וימאן אביו ויאמר ידעתי בני ידעתי גם
הוא יהיה לעם וגם הוא יגדל ואולם אחיו הקטן יגדל ממנו
כ וזרעו יהיה מלא הגוים: ויברכם ביום ההוא לאמור בך
יברך ישראל לאמר ישמך אלהים כאפרים וכמנשה וישם
כא את אפרים לפני מנשה: ויאמר ישראל אל יוסף הנה
אנכי מת והיה אלהים עמכם והשיב אתכם אל ארץ
כב אבתיכם: ואני נתתי לך שכם אחד על אחיך אשר לקחתי
מיד האמרי בחרבי ובקשתי:
א ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר
ב יקרא אתכם באחרית הימים: הקבצו ושמעו בני יעקב
ג ושמעו אל ישראל אביכם:

פרק נ'

כד ויאמר
יוסף אל אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה
אתכם מן הארץ הזאת אל הארץ אשר נשבע לאברהם
כה ליצחק וליעקב: וישבע יוסף את בני ישראל לאמר פקד
כו יפקד אלהים אתכם והעלתם את עצמתי מזה: וימת יוסף
בן מאה ועשר שנים ויחנטו אתו ויישם בארון במצרים:

יד יששכר חמר גרם רבץ בין המשפתים: וירא מנחה כי
טו טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס
טז עבד: דן ידין עמו כאחד שבטי ישראל:
יז יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשך עקבי סוס
יח ויפל רכבו אחור: לישועתך קויתי יהוה:

3. [illegible]

ויפל רכבו אחור. יחזרו דברים לאחוריהם לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו וסבור בו שהוא מלך המשיח כיון שראה אותו שמת אמר אף זה מת. (שם, יח) לישועתך קויתי ה'. אמר ר' יצחק הכל בקווי. יסורין בקווי קדשת השם בקווי וזכות אבות בקווי תאותו של עולם הבא בקווי. יסורין הדא הוא דכתיב (ישעיה כו ח) אף ארח משפטיך ה' קוינוך. אלו יסורין. לשמך. (שם) זו קדשת השם. ולזכרך, זו זכות אבות. תאות נפש, זו תאותו של עולם הבא. חנינה בקווי (שם לג ב) ה' חננו לך קוינו. סליחה בקווי (תהלים קל ד) כי עמך הסליחה, מה כתיב בתריה קויתי ה'. לפי שהיה יעקב אבינו רואה אותו וסובר בו שגאלה מגעת בימיו, כיון שראה שמת מיד אמר לישועתך קויתי ה'.

6. [illegible] ויחי

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אמר להם פקד פקדתי, אמר לו מסרת היא בידם מיוסף שבלשון הזה אני גואלם לך אמר להם זה הסימן, מהו, פקד פקדתי, פקד במצרים, פקדתי על הים. פקד להבא, פקדתי לשעבר. ואת העשוי לכם במצרים, כלומר אני פוקד על המצריים מה שעושים לכם, כמה דאת אמר (ש"א טו ב) פקדתי את אשר עשה עמלק. (ג, יז) ואמר אעלה אתכם, אמר להם, כמו שאמרתי ליעקב אביהן בן אשה. וכה אמר לו, (בראשית מו ד) ואנכי אעלך גם עלה.

אלהים

וכן יעקב אמר לבניו (שם מח כא) והיה אלהים עמכם והשיב אתכם וגו'. מיד (ג, יח) ושמעו לקולך, למה שמסרת גאלה הוא בידם, שכל גואל שיבוא ויאמר להם פקידה כפולה, גואל של אמת הוא.

4. מסכת פסחים דף נו

דאמר רשב"ל ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם ביקש יעקב לגלות לבניו קץ הימין ונסתלקה ממנו שכינה אמר שמא חס ושלום יש במטתי פסול כאברהם שיצא ממנו ישמעאל ואבי יצחק שיצא ממנו עשו אמרו לו בניו שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד אמרו כשם שאין בלבך אלא אחד כך אין בלבנו אלא אחד באותה שעה פתח יעקב אבינו ואמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד אמרי רבנן היכי נעביד נאמרוהו לא אמרו משה רבינו לא נאמרוהו אמרו יעקב התקינו שיהו אומרים אותו בחשאי אמר רבי יצחק אמרי דבי רבי אמי משל לבת מלך שהריחה ציקי קדירה אם תאמר יש לה גנאי לא תאמר יש לה צער התחילו עבדיה להביא לה (א) בחשאי אמר רבי אבהו התקינו שיהו אומרים אותו בקול רם מפני תרעומת המינין ובנהרדעא דליכא מינין עד השתא אמרי לה בחשאי:

4. [illegible]

[illegible]

5. [illegible]

ונמצא, שבשעת הפקידה נעשה זה החיבור, והאור מתגבר בפנים בכח גדול, ולא יעמוד זה החיבור. כי לשעתו הוא, ועל כן התעוררות גאולה ותשובה תהיה בישראל, ומשם חוזק למעוד ונקדש קדש. וזהו שאמר (שיר ה') "פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר". ואל תאמר שלא עשתה הפעולה הפקידה הזאת, כי אזלת לה, לכן השיב הכתוב ואמר "נפשי יצאה בדברו", כי כבר הנפש שנאמר בה "נפשי בתוך לבאים אשכבה" (תהלים נ"ז) כבר יצאה ממסגר מעת דברו. והאמת, כי על כן היתה הפקידה הזאת, ועתה הבן, כי נמצאו במאורות בית וחוץ, ונקראו כמשל נפש וגוף, ותיקון הנפש הוא הנעשה בפקידה, ומשם והלאה צריך תיקון הגוף

8. [illegible]

והנה תבוא הגאולה, גאולת הכלל וגאולת הפרט, חרות הפנימי יצא ממחבואו, יעמד על בסיסו העצמי. יזכר ימים מקדם שנות עולמים.

עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי. יחפש וימצא. בנר ד' נשמת אדם יחפש. ומחשבתן של ישראל, הקודמת לכל, תאיר בראשית עז הקורה על כל אותיותיה של תורה. הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא, הנני פותח את קברותיכם עמי, והבאתי אתכם אל אדמת ישראל. ונתתי רוחי בכם וחייתם, לשעבר תורה נתתי בכם, לעתיד חי"ש אני נותן לכם, נשמת ישראל, מקורה של תורה, תמצא את עצמה, ובמצאה את עצמיותה, יתגוללו לפניה כל אותיותיה של תורה, בתפארת זיו החיים שלהם, ויקרא בשם שם עולם, שם חדש אשר פי ה' יקבנה.

בזוהר צפיית ישועת הכלל יאיר אור הפרט. שאין בו אלא מה שבכלל, והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלם.

7. [illegible] י"ג

[illegible] וכשיעלה במחשבתו אלהותו יתברך אז יזכור גם הוא אותנו. והגואל השליח דאנכי שלוחיך הוא יאיר להם האור הזה בלבם גם בגודל שיקועם והשכות מצרים וזה סימן הגואל האמיתי שיוכל להכניס זה בלבם. והגם דצריך שאותה הוה עמי שהתחלה יהיה מאתערותא דלתתא אבל כשהגיע העת אז הוא המעוררים גם לאתערותא.

וזה הסימן היה מסור בידם שהגואל שיבא ויאמר להם פקד. היינו שיכניס בלבם ענין פקידה שיזכירו בלבם אור מפקידה זה יהיה הגואל של אמת. וכאשר בא משה האמר להם פקוד פקדתי תיכף נכנס בלבם אור פקידה ועל ידי זה האור האמינו תיכף ושמעו לקולו. וכן יהיה לעתיד וכמו ששמעתי מרבי הקדוש זצוקללה"ה שאמר על מה שאמרו בזוהר הקדוש (ח"א קיז ב) עד דיתחזי האי קשת בעלמא מתקשטא בגווני נהירין וכדין צפי ליה למשיח, כי קשת הוא לשון בטחון וכשיגיע זמן הגאולה יבא בלבות בני ישראל הקיוי והבטחון חזק שיגאלו וזה מרמז צ"ץ צמח צמיחת ישועה. וזהו שאומרים בתפלה את צמח דוד מהרה תצמיח שבמהרה נרגיש בלבינו הבטחון לצמיחת ישועה.

ואתה תצמיח הישועה בקרוב:

---

2. ספר מלכים א' א'

מב עודנו מדבר והנה יונתן בן אביתר הכהן בא
מג ויאמר אדניהו בא כי איש חיל אתה וטוב תבשר: ויען יונתן
ויאמר לאדניהו אבל אדנינו המלך דוד המליך את שלמה:
מד וישלח אתו המלך את צדוק הכהן ואת נתן הנביא ובניהו
בן יהוידע והכרתי והפלתי וירכבו אתו על פרדת המלך:
מה וימשחו אתו צדוק הכהן ונתן הנביא למלך בגחון ויעלו
מו משם שמחים ותהם הקריה הוא הקול אשר שמעתם: וגם
מז ישב שלמה על כסא המלוכה: וגם באו עבדי המלך לברך
את אדנינו המלך דוד לאמר ייטב אלהיך את שם שלמה
משמך ויגדל את כסאו מכסאך וישתחו המלך על
מח המשכב: וגם ככה אמר המלך ברוך יהוה אלהי ישראל
מט אשר נתן היום ישב על כסאי ועיני ראות: ויחרדו ויקמו כל
נ הקראים אשר לאדניהו וילכו איש לדרכו:

ויקרבו ימי דוד
ב למות ויצו את שלמה בנו לאמר: אנכי הלך בדרך כל
ג הארץ וחזקת והיית לאיש: ושמרת את משמרת יהוה
אלהיך ללכת בדרכיו לשמר חקתיו מצותיו ומשפטיו
ועדותיו ככתוב בתורת משה למען תשכיל את כל אשר
ד תעשה ואת כל אשר תפנה שם: למען יקים יהוה את דברו
אשר דבר עלי לאמר אם ישמרו בניך את דרכם ללכת
לפני באמת בכל לבבם ובכל נפשם לאמר לא יכרת לך
ה איש מעל כסא ישראל: וגם אתה ידעת את אשר עשה לי
יואב בן צרויה אשר עשה לשני שרי צבאות ישראל
לאבנר בן נר ולעמשא בן יתר ויהרגם וישם דמי מלחמה
בשלם ויתן דמי מלחמה בחגרתו אשר במתניו ובנעלו
ו אשר ברגליו: ועשית כחכמתך ולא תורד שיבתו בשלם
ז שאל: ולבני ברזלי הגלעדי תעשה חסד והיו
באכלי שלחנך כי כן קרבו אלי בברחי מפני אבשלום אחיך:
ח והנה עמך שמעי בן גרא בן הימיני מבחרים והוא קללני
קללה נמרצת ביום לכתי מחנים והוא ירד לקראתי הירדן
ט ואשבע לו ביהוה לאמר אם אמיתך בחרב: ועתה אל
תנקהו כי איש חכם אתה וידעת את אשר תעשה לו
י והורדת את שיבתו בדם שאול: וישכב דוד עם אבתיו
ויקבר בעיר דוד:

2

בגבעון
נראה יהוה אל שלמה בחלום הלילה ויאמר אלהים שאל
ו מה אתן לך: ויאמר שלמה אתה עשית עם עבדך דוד אבי
חסד גדול כאשר הלך לפניך באמת ובצדקה ובישרת לבב
עמך ותשמר לו את החסד הגדול הזה ותתן לו בן ישב
ז על כסאו כיום הזה: ועתה יהוה אלהי אתה המלכת את
עבדך תחת דוד אבי ואנכי נער קטן לא אדע צאת ובא:
ח ועבדך בתוך עמך אשר בחרת עם רב אשר לא ימנה ולא
ט יספר מרב: ונתת לעבדך לב שמע לשפט את עמך להבין
בין טוב לרע כי מי יוכל לשפט את עמך הכבד הזה:

פרק ג'

כו ותאמר האשה אשר בנה החי אל המלך כי
נכמרו רחמיה על בנה ותאמר בי אדני תנו לה את הילוד
החי והמת אל תמיתהו וזאת אמרת גם לי גם לך לא יהיה
כז גזרו: ויען המלך ויאמר תנו לה את הילוד החי והמת לא
תמיתהו היא אמו:

צילום מכתב הרב זצ"ל לנציב העליון בירושלים על קניית אדמה עבורו בעין-כרם בירושלים (תודתי לגבי תקווה קסטיאל-כהן על שהמציאה לי מכתב זה).

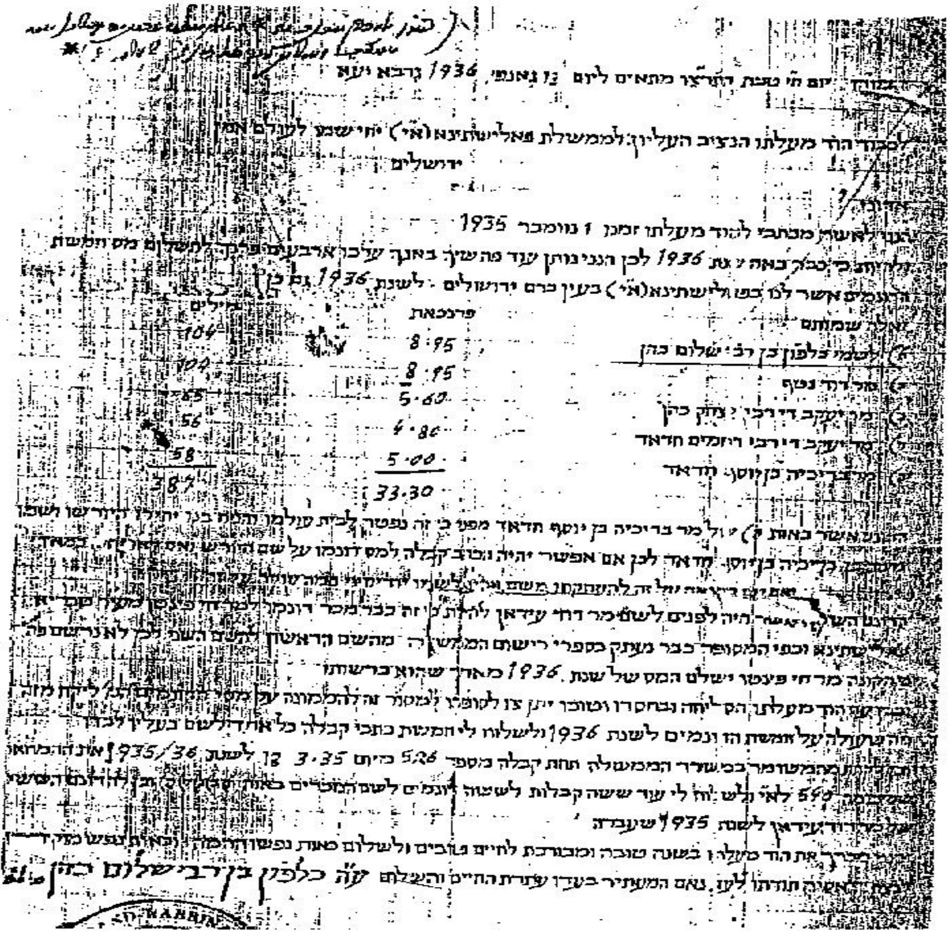

[illegible] יום ח' טבת התרצ"ו מתאים ליום 2 ינואר 1936 ג'רבא יע"א

לכבוד הוד מעלתו הנציב העליון לממשלת פאלישתינא (א"י) יחי שמו לעולם אמן
ירושלים

הנני לאשר מכתבי להוד מעלתו זמנו 1 נובמבר 1935
להיות כי כבר באה עת 1936 לכן הנני נותן עוד מה שיך באנק עליכו ארבעים [illegible] לתשלום מס וחמשת
השנים אשר לנו בפו פלישתינא (א"י) בעין כרם ירושלים לשנת 1936 גם כן [illegible]

	פרכאת	מילים
אלה שמותם		
א) לשמי כלפון בן רבי שלום כהן	8.95	104
ב) [illegible] דוד נסף	8.95	104
ג) [illegible] יעקב די רבי יצחק כהן	5.60	65
ד) [illegible] יעקב די רבי רחמים חדאד	4.80	56
ה) [illegible] בריכיה בן יוסף חדאד	5.00	58
	33.30	387

[illegible] אשר באות ה) על מר בריכיה בן יוסף חדאד מפני כי זה נפטר לבית עולמו והמה בני יחידו יורשו לשמו
[illegible] בריכיה בן יוסף חדאד לכן אם אפשר יהיה נכתב קבלה למס דנכתו על שם היורש [illegible]
[illegible] להעתקתו משם [illegible]
[illegible] היה לפנים לשם מר דוד עידאן להיות כי זה כבר מכר דונקו [illegible]
[illegible] וכפי המסופר כבר מעתק בספרי רישום המקרקעין מהשם הראשון להשם השני לכן לא נרשם פה
[illegible] מר חי פעטר ישלם המס של שנת 1936 מאחר שהוא ברשותו
[illegible] הוד מעלתו הקליחה נבחסדו וטובו יתן צו לסופר למסור זה להממונה על [illegible]
[illegible] על חמשת הז ונמים לשנת 1936 ולשלוח לי חמשת כתבי קבלה כל אחד לשם בעליו לבד
[illegible] במשרד הממשלה תחת קבלה מספר 526 ביום 12 3.35 לשנת 1935/36 [illegible]
[illegible] 595 לא"י [illegible] לי עוד ששה קבלות לששה [illegible] לשם המוכרים [illegible]
[illegible] עידאן לשנת 1935 שעברה
[illegible] את הוד מעלתו בשנה טובה ומבורכת לחיים טובים ולשלום כאות נפשו [illegible]
[illegible] תודתו לעד. נאם המעתיר בעדו עטרת החיים והשלום ק"ה כלפון בן רבי שלום הכהן

מתוך חיבורו [illegible] הרב משה אלתור שליט"א על
רבותי רבינו משה כלפון הכהן זצ"ל יהודי ג'רבה
[illegible]

צילום העמוד האחרון בספרו של רבינו משה כלפון הכהן זצ"ל 'יד משה' והוא פירוש על התורה, ספר בראשית.
עמוד זה נדפס רק במהדורה הראשונה שיצאה בג'רבא בשנת תש"י והושמט בכל המהדורות שנדפסו אחר-כך.

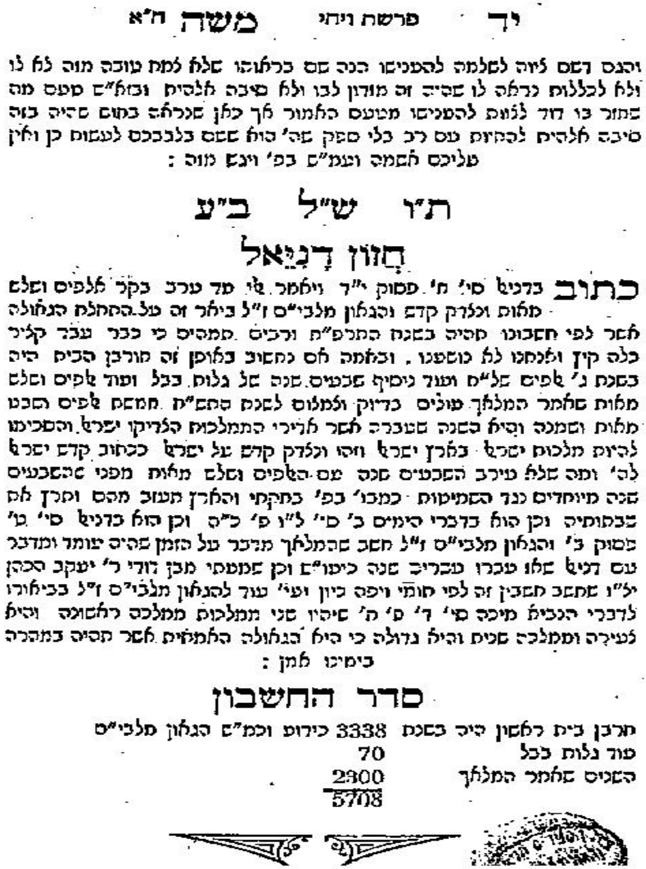

יד פרשת ויחי משה ח"א

והנה גם זה לשלמה להשביעו הנה שם כראותו שלא ימות טובה מזה לא לו ולא לכללות נראה לו שהיה זה מזומן לבו ולא סיבה אלהית ובזה"ב טעם מה שחזר בו דוד לגזור להשביעו מטעם האמור אך כאן שנראה בחוש שהיה בזה סיבה אלהית להחיות עם רב בלי ספק שה' הוא שנתן בלבבכם לעשות כן ואין עליכם אשמה ועמ"ש בפ' ויגש מזה:

ת"ש ש"ל ב"ע

חָזוֹן דָנִיֵאל

כתוב בדניאל סי' ח' פסוק י"ד ויאמר אלי עד ערב בקר אלפים ושלש מאות ונצדק קדש והגאון מלבי"ם ז"ל ביאר זה על התחלת הגאולה אשר לפי חשבונו שהיה בשנת התרפ"ח ורבים תמהים כי כבר עבר קציר כלה קיץ ואנחנו לא נושענו. ובאמת אם נחשוב באופן זה חורבן הבית היה בשנת ג' אלפים של"ח ועוד נוסיף שבעים שנה של גלות בבל ועוד אלפים ושלש מאות שאמר המלאך עולים בדיוק ומלוא לשנת התש"ח חמשת אלפים ושבע מאות ושמנה והיא השנה שעברה אשר אדירי הממלכות הצדיקו ישראל והסכימו להיות מלכות ישראל בארץ ישראל וזהו ונצדק קדש על ישראל ככתוב קדש ישראל לה' ומה שלא עירב השבעים שנה עם האלפים ושלש מאות מפני שהשבעים שנה מיוחדים נגד השמיטות כמבו' בפ' בחקתי והארץ תעזב מהם ותרץ את שבתותיה וכן הוא בדברי הימים ב' סי' ל"ו פ' כ"א וכן הוא בדניאל סי' ט' פסוק ב' והגאון מלבי"ם ז"ל חשב שהמלאך מדבר על הזמן שהיה עומד ומדבר עם דניאל שאלו עברו עליה שנה כיוצ"ב וכן שמעתי מבן דודי ר' יעקב הכהן יצ"ו שחשב חשבון זה לפי תומו ויפה כיון ועי' עוד להגאון מלבי"ם ז"ל בביאורו לדברי הנביא מיכה סי' ד' פ' ח' שיהיו שני ממלכות ממלכה ראשונה והיא צעירה וממלכה שנית והיא גדולה כי היא הגאולה האמתית אשר תהיה במהרה בימינו אמן:

סדר החשבון

חרבן בית ראשון היה בשנת 3338 ליצירה וכמ"ש הגאון מלבי"ם
עוד גלות בבל 70
השנים שאמר המלאך 2300
5708